

Seat No. : _____

DE-108

December-2025

B.A., Sem.-I

EC-I-101 : Psychology

(Basic Psychological Processes-1)

(Repeater)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. વાર્તાનિક વિજ્ઞાન તરીકે મનોવિજ્ઞાનના સ્વરૂપની વિગતવાર ચર્ચા કરો. 14
અથવા
1. મનોવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓ કે પેટાક્ષેત્રો જણાવી, કોઈપણ બે શાખાઓ કે પેટાક્ષેત્રોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
2. સ્નેહ અને સંપર્કની પ્રેરણા વિગતે વર્ણવો. 14
અથવા
2. સિદ્ધિની પ્રેરણા એટલે શું ? સિદ્ધિની પ્રેરણા વિગતવાર સમજાવો. 14
3. આવેગ દરમિયાન થતાં શારીરિક ફેરફારોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
3. આવેગની વ્યાખ્યા આપી તેનું સ્વરૂપ સમજાવો. 14
4. ધ્યાનની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણો વિગતે વર્ણવો. 14
અથવા
- 4 ધ્યાનના વસ્તુલક્ષી નિર્ણાયક પરિબલો સદ્રષ્ટાંત સમજાવો. 14
5. નીચે આપેલી ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ સાત) 14
(1) મનોવિજ્ઞાનના કુલ ધ્યેયો _____ છે. (3, 6)
(2) મનોવિજ્ઞાન માનવી અને પ્રાણીઓના વર્તનનું વિજ્ઞાન છે, આ વ્યાખ્યા _____ એ આપી છે.
(સી.ટી. મોર્ગન, વિલ્હેમ વુંટ)
(3) મનોવિજ્ઞાનની _____ શાખામાં મનોવૈજ્ઞાનિકોની સંખ્યા સૌથી વધારે છે.
(ચિકિત્સક મનોવિજ્ઞાન, પ્રાયોગિક મનોવિજ્ઞાન)

- (4) પ્રેરણા માપનની કુલ _____ મુખ્ય પદ્ધતિઓ છે. (4, 5)
- (5) _____ શબ્દ પ્રેરણા માટે વાપરવો યોગ્ય છે. (જરૂરિયાત, સ્વપ્ન)
- (6) સિદ્ધિ પ્રેરણા માપન માટે _____ કસોટી મહત્ત્વની છે. (M.M.P.I., T.A.T.)
- (7) ધ્યાનનો વિસ્તાર _____ હોય છે. (અમર્યાદિત, મર્યાદિત)
- (8) આવેગ એક _____ માનસિક પ્રક્રિયા છે. (ભાવાત્મક, સામાજિક)
- (9) આપણે વિશ્વ અને તેના પદાર્થોનું પ્રત્યક્ષીકરણ _____ દ્વારા કરીએ છીએ. (જ્ઞાનેન્દ્રિય, કાન)
- (10) લોહીના દબાણના માપન માટે _____ સાધનનો ઉપયોગ થાય છે. (સ્ક્રિમ્બોમેનોમિટર, વોલ્ટમીટર)
- (11) અસત્યશોધકચંત્રનું વૈજ્ઞાનિક નામ _____ છે. (સિસ્મોગ્રાફ, પોલિગ્રાફ)
- (12) પ્રત્યક્ષીકરણના નિયમો _____ એ આપ્યા છે. (વર્ધાઈમર, કોહલર)
-

Seat No. : _____

DE-108

December-2025

B.A., Sem.-I

EC-I-101 : Psychology

(Basic Psychological Processes-1)

(Repeater)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Discuss in detail the nature of Psychology as a Behavioural science. 14

OR

1. State various branches or sub-fields of Psychology, discuss any two branches or sub-fields in detail. 14

2. Describe in detail the motivation of affection and affiliation. 14

OR

2. What is Achievement Motivation ? Explain the motivation of achievement in detail. 14

3. Discuss in detail the physiological changes that occur during emotion. 14

OR

3. Define emotion and explain its nature. 14

4. Define attention and describe its characteristics in detail. 14

OR

4. Explain the objective determinants of attention with examples. 14

5. Fill in the following blanks : (Any seven) 14

(1) Psychology has total _____ goals. (3, 6)

(2) Psychology is the science of human and animal behaviour, this definition is given by _____ . (C. T. Morgan, Wilhelm Wudnt)

(3) There are many members of psychologist in _____ branch of Psychology.

(Clinical psychology, Experimental psychology)

- (4) There are total _____ main methods of motivation measurement. (4, 5)
- (5) _____ word is appropriate to use for motivation. (Need, Dream)
- (6) _____ Test is important to measure Achievement Motivation. (M.M.P.I., T.A.T.)
- (7) Span of attention is _____. (unlimited, limited)
- (8) Emotion is _____ mental process. (an affective, a social)
- (9) We perceive the world and its objects through _____. (Sensory organ, Ear)
- (10) For measuring blood pressure, _____ instrument is used
(sphygmomanometer, voltmeter)
- (11) The scientific name of lie-detector machine is _____. (seismograph, polygraph)
- (12) Laws of perception are given by _____. (Werthimer, Kohler)
- _____